

Anmeldelse: Planet of the Apes (1968) - PotA-maraton: Del 1/6

Etter en to tusen år lang reise på 320 lysår gjennom verdensrommet våkner tre mennesker fra kunstig nedfrysing, og stiger i land på en fremmed planet hvor evolusjonen har endt opp motsatt fra hva vi kjenner den. Her er apene den regjerende rasen, mens den menneskelige rasen er språkløse villdyr. Filmen følger Taylor (Charlton Heston), som blir fanget av apene, og hans forsøk på å unnsnippe.

Dette er en film som tenker på alt. Hvert eneste spørsmål jeg stilte meg selv ble besvart. Jeg utfordrer dere alle til å finne ett eneste punkt i historien som ikke henger sammen. En viktig del er at Taylor ikke klarer å skille seg ut fra de andre menneskene ved tale, fordi han blir skutt i halsen ganske tidlig. All frustrasjonen ved dette leder selvfølgelig opp til den episke replikken "*Get your stinking paws off me, you damned dirty ape!*", som jeg selv satte som det sjette mest badass filmsitatet.

Planet of the Apes er best kjent for å være en fantastisk satire, og jeg tror den viktigste grunnen til dette er at den ikke tar noen side. Den åpner som en kommentar på den konservative, religiøse delen av samfunnet, og utvikler seg til satire på dagens samfunn som er like aktuell i dag som på sekstitallet, kanskje mer.

Den mest interessante karakteren er Dr. Zaius, med den fantastiske tittelen "*Minister of science and chief defender of the faith*" (som på ikke noen måte er motstridende). På overflaten virker oppførselen hans urettferdig og trangsynt, men for ham er det hele et spørsmål om nasjonal sikkerhet, og til tross for at frustrasjonen bygger seg opp i løpet av filmen er man ikke nødvendigvis helt imot ham mot slutten. Den siste replikken hans legger igjen flere ettertanker enn det resten av filmen gjør.

Man kan selvfølgelig ikke se Planet of the Apes uten å kommentere sminkearbeidet. John Chambers og hans hær av femti arbeidere skapte et så imponerende, ikonisk design på apene at det skaffet ham en ærespris under Oscar-utdelingen i 1968, over et tiår før sminkekategoriene ble en del av selve prisutdelingen. Det er beundringsverdig hvordan sminken tillater dem å rikt uttrykke seg med ansiktsuttrykk, og hvordan man fortsatt kan skille hver ape fra hverandre.

Den originale Planet of the Apes er et mesterverk, men om det er noe jeg vil trekke fram som det den gjør best er det oppbygging. Det tar en halvtime før apene dukker opp for første gang, og hvem skulle trodd at det ville være så nervepirrende å se tre menn vandre gjennom en ørken. Dette er derimot bare en forsmak på den store avsløringen. Slutten fungerer fordi vi er vant til å se science fiction. Vi er vant til å godta det vi ser, og stiller derfor ikke noen store spørsmålstegn. Manusforfatterne av Planet of the Apes nært perfektionerer historiefortelling ved måten de leder publikum til å overse noe så åpenbart. Nå, i internettalderen, er det vanskelig å ikke kjenne til slutten, da det nærmest har blitt filmens ikon. Ah well, den kan fortsatt nytes til det fulleste.

Karakter: Ti av ti.

One down. Five to go.

[Del 2: Beneath the Planet of the Apes \(1970\)](#)

[Del 3: Escape from the Planet of the Apes \(1971\)](#)

[Del 4: Conquest of the Planet of the Apes \(1972\)](#)

[Del 5: Battle for the Planet of the Apes \(1973\)](#)

[Del 6: Planet of the Apes \(2001\)](#)

Blogg

[Enchanted Portraits](#)

Dato

27. mars 2011

Forfatter

[matias](#)

Kategori

[Anmeldelser](#)

Les mer

Forrige:

[This Week in Movies: Intro](#)

Neste:

[Fra Heston til Burton: Planet of the Apes-maraton!](#)